

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

13 Φεβρουαρίου 2024

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1052

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 2043

Τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης και του κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις» του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022.

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Έχοντας υπόψη:

Α. Τις διατάξεις:

1. Του π.δ. 296/1973 (Α' 239) περί καθορισμού του τίτλου και της έδρας του εν Κρήτη ιδρυθέντος Πανεπιστημίου, το ν.δ. 114/1974 «Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του ν.δ. 87/1973 «περί ιδρύσεως Πανεπιστημίων εις Θράκην και εις Κρήτην» και επεκτάσεως διατάξεων τινών αυτού εις άπαντα τα ΑΕΙ» (Α' 310), τον ν. 259/1976 (Α' 25) περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί Πανεπιστημίων Θράκης και Κρήτης κειμένων διατάξεων,

2. των άρθρων 5 και 9 του Κεφαλαίου Β' «Δημοσιευτέα ύλη» του ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α' 131),

3. του ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (Α' 141) και ιδίως την παρ. 4 του άρθρου 16, τα άρθρα 63 έως και 65, 67 έως και 69, 79 έως και 88, 283, 284 και 418,

4. του ν. 3374/2005 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων Παράρτημα διπλώματος» (Α' 189),

5. των άρθρων 75-80 του ν. 4727/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024 - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184), και την παρ. 5 του άρθρου 108 του ίδιου νόμου περί κατάργησης άρθρων του ν. 3861/2010 «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο «Πρόγραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις» (Α' 112).

Β. Τα έγγραφα και στοιχεία:

1. Την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1.11.2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του ν. 4957/2022 "Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών με λοιπά θέματα» (ΑΔΑ: 6ΧΨΖ46ΜΤΛΗ-ΤΧΔ).

2. Την υπό στοιχεία 108169/Ζ1/21.8.2020 (Υ.Ο.Δ.Δ. 677) διαπιστωτική πράξη της Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων για την εκλογή ως Πρύτανη του Πανεπιστημίου Κρήτης του Καθηγητή της Ιατρικής Σχολής Γεωργίου Κοντάκη, με τετραετή θητεία από 1.9.2020 έως 31.8.2024.

3. Την υπ' αρ. 19615/01.09.2023 (ΑΔΑ: ΡΔΞ4469Β7Γ-Ξ71) πράξη συγκρότησης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης για το ακαδημαϊκό έτος 2023-24.

4. Την υπ' αρ. 491/20.10.2022 (ΑΔΑ ΡΠ4Τ469Β7Γ-ΤΨΛ) πράξη της Συγκλήτου περί συγκρότησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης σε εφαρμογή του ν. 4957/2022 (Α' 141).

5. Την υπ' αρ. 23085/09.10.2023 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης «Έγκριση Κανονισμού Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης» (Β' 5941).

6. Την υπ' αρ. 4147/03.04.2018 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης «Έγκριση επανίδρυσης του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ψυχολογίας και του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης με τίτλο: «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις» εις αντικατάσταση της υπ' αρ. Β' 598/2016 απόφασης που αφορά στο Πρόγραμμα και σε εφαρμογή του ν. 4485/2017 (Α' 114)» (Β' 1527).

7. Την υπ' αρ. 6007/11.05.2018 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης «Έγκριση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο: «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις» του Τμήματος Ψυχολογίας και του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης σύμφωνα με τον ν. 4485/2017 (Α' 114)» (Β' 1868).

8. Την υπ' αρ. 8075/12.04.2022 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης «Τροποποίηση Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Κλι-

νικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις» του Τμήματος Ψυχολογίας και του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης (Β' 1868/2018)» (Β' 2070).

9. Την υπ' αρ. 6266/22.03.2023 απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης «Τροποποίηση του άρθρου 13 της υπ' αρ. 4147/03.4.2018 (Β' 1527) απόφασης της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κρήτης, η οποία αφορά στην επανίδρυση του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις» του Τμήματος Ψυχολογίας και του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Κρήτης» (Β' 2160).

10. Την εισήγηση της υπ' αρ. 368ης/01.11.2023 Συνέλευσης του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης σχετικά με την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης και του κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις» με τη συνέχιση της λειτουργίας του από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 ως αυτόνομο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ψυχολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης.

11. Το τροποποιημένο σχέδιο απόφασης Ίδρυσης, το τροποποιημένο σχέδιο Κανονισμού Λειτουργίας, τον Αναλυτικό Προϋπολογισμό Λειτουργίας και τη Μελέτη Σκοπιμότητας και Βιωσιμότητας με την Έκθεση Υλικοτεχνικής Υποδομής.

12. Την εισήγηση της υπ' αρ. 10ης/16.11.2023 συνεδρίασης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης σχετικά με την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης και του κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις».

13. Τα πρακτικά της υπ' αρ. 508ης/23.11.2023 συνεδρίασης της Συγκλήτου για το παρόν θέμα.

14. Την εισήγηση του Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, Δια Βίου Μάθησης, Διεθνών Σχέσεων και Εξωστρέφειας του Πανεπιστημίου Κρήτης, Καθηγητή Γεώργιου Κοσιώρη.

15. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Την τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης και του κανονισμού λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις» του Τμήματος Ψυχολογίας της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4957/2022, ως ακολούθως:

Α) Απόφαση Ίδρυσης Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις».

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025, Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) (στο εξής Πρόγραμμα) με τίτλο «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις του Νόμου 4957/2022 (Α' 141).

Το Πρόγραμμα μπορεί να συνάπτει, μετά από έγκριση της Συγκλήτου, συμφωνίες συνεργασίας με ερευνητικούς φορείς, οργανισμούς ή Δομές απεξάρτησης για την υλοποίηση των σκοπών του.

Τη Διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος αναλαμβάνει το Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Άρθρο 2

Αντικείμενο-Σκοπός

Αντικείμενο του Προγράμματος είναι οι «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις». Σκοπός του Προγράμματος είναι να παρέχει εφαρμοσμένες κλινικές γνώσεις στον τομέα της χρήσης, κατάχρησης και εξάρτησης ουσιών, όπως και στις συμπεριφορικές εξαρτήσεις. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν τις κλινικές γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται ώστε να μπορούν να εργαστούν σε Κέντρα Πρόληψης, σε Προγράμματα Απεξάρτησης και σε Δομές και Οργανισμούς όπου εφαρμόζονται παρεμβάσεις που αφορούν στη χρήση/ κατάχρηση ουσιών και στις συμπεριφορές εξάρτησης.

Άρθρο 3

Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Πρόγραμμα απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τίτλο «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις».

Άρθρο 4

Κατηγορίες πτυχιούχων

Στο Πρόγραμμα γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. Ψυχολογίας, Ιατρικής και Κοινωνικής Εργασίας της ημεδαπής ή ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

Άρθρο 5

Αριθμός εισακτέων και τρόπος αξιολόγησης των υποψηφίων

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών για την παρακολούθηση του Προγράμματος που οδηγεί στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στις «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις» θα γίνεται κάθε δεύτερο έτος και ύστερα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Συγκεκριμένα, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ψυχολογίας δημοσιεύεται, με κάθε πρόσφορο τρόπο (συμπεριλαμβανομένης και της ανάρτησης στην ιστοσελίδα του Τμήματος Ψυχολογίας και του Πανεπιστημίου Κρήτης), πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για επιλογή φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα.

Οι υποψήφιοι υποβάλλουν αίτηση στη Γραμματεία του Προγράμματος εντός 30 ημερών από την τελευταία δημοσίευση στον ημερήσιο ή/και ηλεκτρονικό τύπο ή όπως θα προβλέπεται από αυτή.

Οι υποψήφιοι μαζί με την αίτηση υποβάλλουν φωτοτυπία δελτίου αστυνομικής ταυτότητας, αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, αντίγραφο πτυχίου (ή βεβαίωση ολοκλήρωσης σπουδών με Μ.Ο. βαθμολογίας), βεβαίωση ισοτιμίας από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. για τους πτυχιούχους της αλλοδαπής, πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας με Μ.Ο. βαθμολογίας πτυχίου, ισχύον πιστοποιητικό γνώσης της Αγγλικής γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον C1 και οποιοδήποτε άλλο

στοιχείο, το οποίο θα ενισχύσει την υποψηφιότητά τους (αντίγραφο άλλου πτυχίου Τμήματος ΑΕΙ, αντίγραφο άλλου μεταπτυχιακού τίτλου, αποδεικτικά γνώσης επιπλέον ξένων γλωσσών, πιστοποιητικό γνώσης Η/Υ, βεβαίωση εκπόνησης πτυχιακής εργασίας, ερευνητικές εργασίες, αντίγραφα συμβάσεων εργασίας, βεβαιώσεις συμμετοχής σε σεμινάρια κ.λπ.).

Η Συνέλευση του Τμήματος Ψυχολογίας συγκροτεί Επιτροπή για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψηφίων. Η Επιτροπή οφείλει να ολοκληρώσει έγκαιρα τη διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων και να συντάξει πίνακα κατάταξης στον οποίο αναφέρονται διακριτά α) οι επιλεγέντες και β) οι επιλαχόντες υποψήφιοι, προκειμένου να οριστικοποιηθεί και να ανακοινώσει τον τελικό πίνακα εισακτέων.

Ο αριθμός εισακτέων στο Πρόγραμμα ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε δώδεκα (12) φοιτητές/τριες ανά διετία.

Άρθρο 6

Χρονική διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε τέσσερα (4) εξάμηνα πλήρους φοίτησης. Δεν προβλέπεται δικαίωμα παροχής μερικής φοίτησης στο Πρόγραμμα.

Άρθρο 7

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ανέρχονται σε 120. Το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών έχει ως εξής:

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		Β' ΕΞΑΜΗΝΟ	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ECTS
Νευροβιολογία, ψυχοφαρμακολογία και αιτιοπαθογένεια της εξάρτησης	5	Επεξεργασία ποσοτικών δεδομένων: μέθοδοι και τεχνικές ανάλυσης	5
Εργαστήριο: Πρόληψη και προαγωγή υγείας	5	Εργαστήριο: Ποιοτική μεθοδολογία στην μελέτη των εξαρτήσεων	5
Εργαστήριο: Γνωσιακή - συμπεριφορική θεραπεία στις εξαρτήσεις	5	Εργαστήριο: Παρέμβαση σε οικογένειες που αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της ουσιοεξάρτησης	5
Εργαστήριο: Ψυχοδιαγνωστική διατύπωση περιπτώσεων ουσιοεξάρτησης	5	Εργαστήριο: Ψηφιακές παρεμβάσεις στις συμπεριφορικές εξαρτήσεις	5
Εργαστήριο: Συνέντευξη Κινητοποίησης	5	Εργαστήριο: Ομαδικές παρεμβάσεις στις εξαρτήσεις	5
Πρακτική Άσκηση (150 ώρες)	5	Πρακτική Άσκηση (150 ώρες)	5
ΣΥΝΟΛΟ	30	ΣΥΝΟΛΟ	30
Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ		Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ	
Πρακτική Άσκηση σε Δομές (600 ώρες)	20	Πρακτική Άσκηση σε Δομές (600 ώρες)	20
Ερευνητική Διπλωματική Εργασία	10	Ερευνητική Διπλωματική Εργασία	10
ΣΥΝΟΛΟ	30	ΣΥΝΟΛΟ	30

Τροποποίηση του ενδεικτικού προγράμματος μαθημάτων και ανακατανομή μεταξύ των εξαμήνων μπορεί να επέλθει με αποφάσεις της Συνέλευσης κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής και αναφέρονται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος.

Άρθρο 8

Γλώσσα Προγράμματος

Ως γλώσσα του Προγράμματος ορίζεται η Ελληνική και συγγραφής της Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται η Ελληνική ή η Αγγλική.

Άρθρο 9

Τρόπος οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Προγράμματος

Κατά το πρώτο έτος οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες παρακολουθούν τα θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα που προβλέπονται και ολοκληρώνουν τον

πρώτο κύκλο κατάρτισής τους. Επιπλέον, συμμετέχουν σε πρακτική άσκηση (300 ώρες) με την εποπτεία των Διδασκόντων του Προγράμματος.

Το δεύτερο έτος αφιερώνεται στην πρακτική άσκηση (1200 ώρες) και στις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτήν, καθώς και στην εκπόνηση της Ερευνητικής Διπλωματικής Εργασίας.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων του Προγράμματος είναι υποχρεωτική. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται δια ζώσης, ενώ μέρος του προγράμματος μπορεί να προσφέρεται εξ αποστάσεως, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του Προγράμματος.

Στην περίπτωση που μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια παρακολουθήσει λιγότερο από το ογδόντα τοις εκατό (80%) των ωρών διδασκαλίας ενός μαθήματος, αποφασιζει η Συντονιστική Επιτροπή σχετικά με την έκβαση της κατοχύρωσης του μαθήματος.

Άρθρο 10

Δικαιώματα και υποχρεώσεις μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών του Προγράμματος

Για την απόκτηση του Π.Μ.Σ. απαιτείται:

α) Η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το Πρόγραμμα μαθήματα σε συνδυασμό με τη συμμετοχή του μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας στο σύνολο της εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Προγράμματος,

β) Η πραγματοποίηση ερευνητικής διπλωματικής εργασίας,

γ) Η ολοκλήρωση των απαιτούμενων ωρών (1500) πρακτικής άσκησης, και

δ) Ο σεβασμός και η τήρηση του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών, των αποφάσεων των Οργάνων του Προγράμματος, του Κανονισμού του Π.Κ., καθώς και της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια οφείλει να έχει περατώσει πλήρως και επιτυχώς τον κύκλο του Προγράμματος και να έχει αποκτήσει το Π.Μ.Σ. σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα ή το αργότερο μέχρι το τέλος του βου εξαμήνου από την πρώτη εγγραφή του/της στο Π.Μ.Σ.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται από τον κανονισμό του Π.Μ.Σ. του Πανεπιστημίου Κρήτης και τα αρμόδια Όργανα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 11

Προσωπικό

Το Διδακτικό έργο του Προγράμματος θα ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Συνέλευσης του Τμήματος Ψυχολογίας, στις κατηγορίες Διδασκόντων που αναφέρονται στο άρθρο 83 του ν. 4957/2022.

Άρθρο 12

Υλικοτεχνική υποδομή

Για την υλοποίηση του Προγράμματος θα χρησιμοποιηθούν:

α) Οι αίθουσες διδασκαλίας του Τμήματος Ψυχολογίας, το Εργαστήριο Ψυχολογίας των Εξαρτήσεων, το Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Ψυχολογίας, το Εργαστήριο Πειραματικής Ψυχολογίας και το Εργαστήριο Νευροεπιστημών της Συμπεριφοράς, καθώς και το Εργαστήριο Η/Υ της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών,

β) Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης στο Ρέθυμνο,

γ) Δομές Φορέων πρόληψης και απεξάρτησης για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 1.

Άρθρο 13

Πηγές χρηματοδότησης, τέλη φοίτησης και Υποτροφίες

Το κόστος λειτουργίας του Π.Μ.Σ. θα καλύψουν οι εξής πηγές χρηματοδότησης:

α) Ο κρατικός προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κρήτης και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του Φορέων.

β) Ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

γ) Δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες Φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα.

δ) Πόροι από ερευνητικά προγράμματα.

ε) Πόροι από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών.

στ) Μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Π.Κ.

ζ) Κάθε άλλη νόμιμη πηγή χρηματοδότησης.

Δεν προβλέπονται τέλη φοίτησης.

Εφόσον υπάρχει η οικονομική δυνατότητα, το Πρόγραμμα θα χορηγεί υποτροφίες επίδοσης στους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες του Προγράμματος, από χορηγίες ή προκηρύξεις υποτροφιών από τον ΕΛΚΕ Π.Κ., το Πανεπιστήμιο Κρήτης ή το Πρόγραμμα. Οι αποφάσεις λαμβάνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος Ψυχολογίας κατά περίπτωση.

Άρθρο 14

Χρονική Διάρκεια

Το Πρόγραμμα θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2029-2030. Ανά πενταετία η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Κρήτης θα αποφασίζει για τη συνέχιση του, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο άρθρο 87 του ν. 4957/2022.

Άρθρο 15

Αξιολόγηση του Προγράμματος

Η ετήσια εσωτερική αξιολόγηση του προγράμματος γίνεται σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π. του Π.Κ. στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης της ακαδημαϊκής μονάδας στην οποία ανήκει και σύμφωνα με την αντίστοιχη διεργασία του εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος.

Η εξωτερική αξιολόγηση του Προγράμματος διενεργείται σε συνεργασία με τη ΜΟ.ΔΙ.Π στο πλαίσιο της πιστοποίησής του σύμφωνα με την προβλεπόμενη από την ΕΘ.Α.Α.Ε διαδικασία.

Άρθρο 16

Μεταβατικές Διατάξεις

Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στην παρούσα απόφαση θα ρυθμίζονται από τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Κ., καθώς και από τα αρμόδια όργανα σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Β) Κανονισμός Λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις».

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης οργανώνει και λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) με τίτλο «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και του ν. 4957/2022 (Α' 141).

Άρθρο 2 Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το Π.Μ.Σ. απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ) στις «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις».

Άρθρο 3 Αντικείμενο - Σκοπός - Μαθησιακά Αποτελέσματα - Προσόντα

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι οι «Κλινικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις».

Ο σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι να παρέχει εφαρμοσμένες κλινικές γνώσεις στον τομέα της χρήσης, κατάχρησης και εξάρτησης από ουσίες.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που θα ολοκληρώσουν το διετές αυτό Π.Μ.Σ. θα αποκτήσουν εκπαίδευση και ιδιαίτερα τις κλινικές γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται ώστε να μπορούν να εργαστούν σε Κέντρα Πρόληψης, σε Προγράμματα Απεξάρτησης και σε Δομές και Οργανισμούς όπου εφαρμόζονται παρεμβάσεις που αφορούν στη χρήση/κατάχρηση ουσιών, όπως και στις συμπεριφορικές εξαρτήσεις.

Πιο συγκεκριμένα, το Π.Μ.Σ. παρέχει μεταπτυχιακή εκπαίδευση στον εθισμό, με έμφαση στην ερευνητικά τεκμηριωμένη (evidence-based) γνώση και πρακτική στις βιολογικές, ψυχολογικές και κοινωνικό-περιβαλλοντικές προσεγγίσεις των περίπλοκων προβλημάτων της εξάρτησης από ουσίες και συμπεριφορικές εξαρτήσεις, καθώς και την αποτελεσματική πρόληψη.

Κατά τη φοίτησή τους οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα προετοιμαστούν μέσω εξειδικευμένων μαθημάτων και εργαστηρίων, αλλά και από την κλινική εμπειρία μέσω εποπτευόμενης πρακτικής άσκησης, σε ένα ευρύ φάσμα παρεμβάσεων για τη βελτίωση των ψυχολογικών και κοινωνικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν τα άτομα που απευθύνονται σε Δομές απεξάρτησης.

Ειδικότερα, οι απόφοιτοι/ες του Π.Μ.Σ. θα μπορούν να εφαρμόσουν ατομικές, ομαδικές και οικογενειακές παρεμβάσεις σε άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα εξάρτησης από ψυχοτρόπες ουσίες (για παράδειγμα, αλκοόλ) και συμπεριφορικές εξαρτήσεις. Επιπλέον, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα αποκτήσουν επαρκείς γνώσεις για τη δημιουργία, εφαρμογή και αξιολόγηση προληπτικών προγραμμάτων σε σχολεία και κοινότητες. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα εκπαιδευτούν στην εφαρμογή καλών πρακτικών και δεοντολογικά ενημερωμένης κλινικής πράξης. Τέλος, θα αποκτήσουν γνώση και εμπειρία στην έρευνα στο εξειδικευμένο αντικείμενο των εξαρτήσεων.

Άρθρο 4 Χρονική Διάρκεια Λειτουργίας του Προγράμματος

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει τουλάχιστον μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2029-2030 με δυνατότητα παράτασης, με την επιφύλαξη της ενδεχόμενης μη πιστοποίησής του κατά την περιοδική αξιολόγηση του Τμήματος.

Άρθρο 5 Κατηγορίες Πτυχιούχων - Κριτήρια Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών/τριών

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί/ές κάτοχοι τίτλου πρώτου κύκλου σπουδών Α.Ε.Ι. Ψυχολογίας, Ιατρικής και Κοινω-

νικής Εργασίας της ημεδαπής ή ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Ο ακριβής αριθμός των εισακτέων θα καθορίζεται ύστερα από εκτίμηση των δυνατοτήτων του επιστημονικού προσωπικού να υποστηρίξει αποτελεσματικά το πρόγραμμα σπουδών και δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτατο όριο των δώδεκα (12) μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ανά διετία.

Προϋποθέσεις για κατάθεση υποψηφιότητας:

i. Πτυχίο συναφές με το αντικείμενο της ειδίκευσης (Ψυχολογίας, Ιατρικής, Κοινωνικής Εργασίας) Γίνεται δεκτή και βεβαίωση ολοκλήρωσης σπουδών με Μ.Ο. βαθμολογίας, εάν εκκρεμεί η απονομή του πτυχίου.

ii. Για τους/τις αποφοίτους ΑΕΙ της αλλοδαπής ο έλεγχος των πτυχίων που θα κατατίθενται θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/2022.

iii. Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας με Μ.Ο. βαθμού πτυχίου τουλάχιστον 7 ή βαθμός που αντιστοιχεί σε αυτό.

iv. Πολύ καλή γνώση Αγγλικής γλώσσας, επιπέδου C1 τουλάχιστον, η οποία αποδεικνύεται με πιστοποιητικό γλωσσομάθειας που βρίσκεται σε ισχύ.

Οι αιτήσεις των υποψηφίων συνοδεύονται από τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με την προκήρυξη.

Η επιλογή των υποψηφίων γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια που προσδιορίζει ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Κρήτης ΦΕΚ 5941 Β 12/10/2023, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.) Στην Επιτροπή Επιλογής μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εκτός από μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης που συμμετέχουν στο Π.Μ.Σ. μπορούν να συμμετέχουν και άλλοι/ες συνεργαζόμενοι/ες με το Π.Μ.Σ. Διδάσκοντες/ουσες μέλη Δ.Ε.Π. ή Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο της ουσιοεξάρτησης που συνεργάζονται με το Π.Μ.Σ.

Πιο συγκεκριμένα η διαδικασία επιλογής πραγματοποιείται σε δύο φάσεις:

Α φάση:

Κριτήρια επιλογής:

α) Βαθμός πτυχίου,

β) συνάφεια και βαθμός πτυχιακής εργασίας (εάν υπάρξει),

γ) τυχόν ερευνητική και επαγγελματική εμπειρία,

δ) επίδοση σε γραπτή εξέταση

Διαδικασία:

Πραγματοποιείται μοριοδότηση σύμφωνα με τα κριτήρια α, β, γ, και δ. Η επιτυχία στη γραπτή εξέταση είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή στην επόμενη φάση.

Με βάση την ανωτέρω μοριοδότηση και ανάλογα με τον αριθμό των αιτήσεων, στην επόμενη φάση θα κληθεί τουλάχιστον ο διπλάσιος αριθμός υποψηφίων (24) από τον αριθμό μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών που μπορούν να εισαχθούν στο πρόγραμμα.

Β' φάση:

ε) Ατομική συνέντευξη

Η τελική βαθμολογία και κατάταξη των υποψηφίων (επιτυχόντων και επιλαχόντων) προκύπτει από τα μόρια των κριτηρίων επιλογής α, β, γ, δ και ε.

Ο τρόπος της μοριοδότησης των ανωτέρω κριτηρίων θα καθορίζεται στην προκήρυξη μετά από απόφαση της Σ.Ε.

Τα αποτελέσματα αναρτώνται στη Διαύγεια και ακολουθεί πρόσκληση για εγγραφές των επιτυχόντων σε διάστημα που ορίζει η Γραμματεία του Π.Μ.Σ. με ανακοίνωσή της.

Διαδικασία Επιλογής - Αξιολόγηση Υποψηφίων

Η επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών για την παρακολούθηση του Π.Μ.Σ. που οδηγεί στο Μ.Δ.Ε. θα γίνεται κάθε δεύτερο έτος και ύστερα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Συγκεκριμένα, μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Ψυχολογίας δημοσιεύεται με κάθε πρόσφορο τρόπο (συμπεριλαμβανομένης και της ανάρτησης στην ιστοσελίδα του οικείου Τμήματος και του Ιδρύματος) πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για επιλογή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Στην πρόσκληση αναφέρονται τα κριτήρια, ο τρόπος αξιολόγησής τους και ο αλγόριθμος που χρησιμοποιείται μέσω του οποίου προκύπτει ο τελικός βαθμός επιτυχίας, οι προθεσμίες υποβολής αιτήσεων καθώς και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

Οι ενδιαφερόμενοι/ες υποψήφιοι/ες υποβάλλουν αίτηση στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός 30 ημερών από την τελευταία δημοσίευση στον ημερήσιο ή/και ηλεκτρονικό τύπο ή όπως προβλέπεται από αυτή. Οι υποψήφιοι/ες μαζί με την αίτηση, υποβάλλουν φωτοτυπία δελτίου αστυνομικής ταυτότητας, αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα, αντίγραφο πτυχίου (ή βεβαίωση ολοκλήρωσης σπουδών με Μ.Ο. βαθμολογίας), βεβαίωση ισοτιμίας από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. για τους πτυχιούχους της αλλοδαπής, πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας με Μ.Ο. βαθμολογίας πτυχίου, ισχύον πιστοποιητικό γνώσης της Αγγλικής γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον C1 και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο, το οποίο θα ενισχύσει την υποψηφιότητά τους.

Η Συνέλευση του Τμήματος συγκροτεί Επιτροπή Επιλογής για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψηφίων. Η Επιτροπή Επιλογής οφείλει να ολοκληρώσει έγκαιρα τη διαδικασία αξιολόγησης των υποψηφίων και να συντάξει πίνακα κατάταξης, προκειμένου να οριστικοποιήσει και να ανακοινώσει τον τελικό πίνακα εισακτέων. Σε περίπτωση ισοβαθμίας υποψηφίων εισάγονται στο Π.Μ.Σ. όλοι/ες οι υποψήφιοι/ες που ισοβαθμούν με τον/την τελευταίο/α επιτυχόντα/ούσα.

Μετά την ανακοίνωση της απόφασης της Επιτροπής Επιλογής ακολουθεί περίοδος υποβολής ενστάσεων, εξέταση πιθανών ενστάσεων, επικύρωση της διαδικασίας από τη Σ.Ε. και οριστικοποίηση των αποτελεσμάτων.

Τα αποτελέσματα αναρτώνται στη Διαύγεια και ακολουθεί πρόσκληση για εγγραφές των επιτυχόντων σε διάστημα που ορίζει η Γραμματεία του Προγράμματος με ανακοίνωσή της. Μετά τη λήξη του διαστήματος εγγραφών ακολουθεί πρόσκληση εγγραφής επιλαχόντων/ουσών εφόσον υπάρχουν κενές θέσεις.

Άρθρο 6

Χρονική Διάρκεια Φοίτησης

Η χρονική διάρκεια φοίτησης για την απονομή του Δ.Μ.Σ. ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά διδακτικά εξάμηνα πλήρους φοίτησης.

Άρθρο 7

Όργανα του Προγράμματος

Αρμόδια όργανα για την οργάνωση, διοίκηση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. είναι:

1. Η Σύγκλητος του Πανεπιστημίου Κρήτης.
2. Η Συνέλευση του Τμήματος Ψυχολογίας.
3. Ο Διευθυντής/ντρια του Π.Μ.Σ., ο/η οποίος/α ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος για διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό, προέρχεται από τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, κατά προτεραιότητα βαθμίδας Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) Προεδρεύει της Σ.Ε.,
- β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος.

4. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.), η οποία αποτελείται από τον/την Διευθυντή/τρια του Π.Μ.Σ. και τέσσερα (4) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, που προέρχονται από τους/τις Διδάσκοντες/ουσες του Π.Μ.Σ. που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό το Π.Μ.Σ. και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η Σ.Ε. είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του προγράμματος και ιδίως:

α) Καταρτίζει τον αρχικό ετήσιο προϋπολογισμό του Π.Μ.Σ. και τις τροποποιήσεις του, εφόσον το Π.Μ.Σ. διαθέτει πόρους σύμφωνα με το άρθρο 84 του ν. 4957/2022, και εισηγείται την έγκρισή του προς την Επιτροπή Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),

β) καταρτίζει τον απολογισμό του προγράμματος και εισηγείται την έγκρισή του προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

γ) εγκρίνει τη διενέργεια δαπανών του Π.Μ.Σ.,

δ) εγκρίνει τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην απόφαση ίδρυσης του Π.Μ.Σ. και τον Κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών,

ε) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την κατανομή του διδακτικού έργου, καθώς και την ανάθεση διδακτικού έργου στις κατηγορίες διδασκόντων του άρθρου 83 του ν. 4957/2022,

στ) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την πρόσκληση Επισκεπτών/τριών Καθηγητών/τριών για την κάλυψη διδακτικών αναγκών του Π.Μ.Σ.,

ζ) καταρτίζει σχέδιο για την τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, το οποίο υποβάλλει προς τη Συνέλευση του Τμήματος,

η) εισηγείται προς τη Συνέλευση του Τμήματος την ανακατανομή των μαθημάτων μεταξύ των ακαδημαϊκών εξαμήνων, καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος σπουδών.

Άρθρο 8

Διδάσκοντες του Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Σ.Ε. η διδασκαλία των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης του αρμόδιου οργάνου

του Π.Μ.Σ. στις ακόλουθες κατηγορίες Διδασκόντων/ουσών:

α) Μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.) Οι Διδάσκοντες/ουσες των Π.Μ.Σ. δεν επιτρέπεται να αμείβονται από πόρους που προέρχονται από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, παρά μόνο από τους λοιπούς πόρους των Π.Μ.Σ. της παρ. 1 του άρθρου 84 του ν. 4757/2022. Περαιτέρω, τα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., δικαιούνται αμοιβής μόνο αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης, υπό την έννοια ότι η λειτουργία του Π.Μ.Σ. βασίζεται σε εξωτερική χρηματοδότηση με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους.

β) Ομότιμους/ες Καθηγητές/τριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,

γ) Συνεργαζόμενους/ες Καθηγητές/τριες,

δ) Εντεταλμένους/ες Διδάσκοντες/ουσες,

ε) Επισκέπτες/τριες Καθηγητές/τριες ή Επισκέπτες/τριες Ερευνητές/τριες,

στ) Ερευνητές/τριες και Ειδικούς/ές Επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών Φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,

ζ) Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι/ες διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ.

Τα μέλη Δ.Ε.Π. δεν επιτρέπεται να απασχολούνται αποκλειστικά στο Π.Μ.Σ.

Επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο της ομοιοεξάρτησης, καθώς και ερευνητές/τριες αναγνωρισμένων ερευνητικών ιδρυμάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος ή/και έχουν επαρκή επιστημονική ή ερευνητική ή συγγραφική δραστηριότητα δύναται να αξιοποιηθούν για την κάλυψη ειδικών διδακτικών και εκπαιδευτικών αναγκών.

Η ανάθεση του Διδακτικού έργου του Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος κατόπιν εισήγησης της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ.

Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι Διδάσκοντες/ουσες των περ. α) έως στ) της παρ. 1 υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι Διδακτορικού Διπλώματος.

Για τη διασφάλιση της ποιότητας όλων των κύκλων σπουδών, η μέγιστη αντιστοιχία μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών ανά Διδάσκοντα ορίζεται ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει τους/τις τέσσερις (4) μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες ανά Διδάσκοντα/ουσα και ο μέγιστος αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών του Π.Μ.Σ. σε σχέση με τους/τις προπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες ορίζεται ότι δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δέκα μετα-

πτυχιακούς φοιτητές/τριες ανά εκατό προπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες (10 μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες ανά 100 προπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες).

Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Π.Μ.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Π.Μ.Σ.

Άρθρο 9

Πρόγραμμα σπουδών - Μαθήματα - Διάρκεια του Προγράμματος - Παρακολούθηση - Εξετάσεις

Η χρονική διάρκεια για την απονομή του Δ.Μ.Σ. ορίζεται σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα πλήρους φοίτησης.

Κατά το πρώτο έτος, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες παρακολουθούν τα θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα που προβλέπονται και ολοκληρώνουν τον πρώτο κύκλο κατάρτισής τους. Επιπλέον, συμμετέχουν σε πρακτική άσκηση (300 ώρες) υπό την εποπτεία των Διδασκόντων/ουσών του Π.Μ.Σ.

Το δεύτερο έτος αφιερώνεται στην πρακτική άσκηση (1200 ώρες) και στις υποχρεώσεις που συνδέονται με αυτήν, καθώς και στην εκπόνηση της ερευνητικής διπλωματικής εργασίας.

Τα μαθήματα του κύκλου Μεταπτυχιακών Σπουδών, δύναται να συμπεριλάβουν πέραν των παραδόσεων, διαλέξεις από προσκεκλημένους/ες Ομιλητές/τριες (βλ. και άρθρο 3, εδάφιο 3).

Η παρακολούθηση των μαθημάτων του Προγράμματος είναι υποχρεωτική.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται δια ζώσης, ενώ μέρος του προγράμματος μπορεί να προσφέρεται εξ αποστάσεως, σύμφωνα με τα όσα ορίζει η παρ. 1 του άρθρου 88 του ν. 4957/2022. Για τη διεξαγωγή των μαθημάτων με τη μέθοδο της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, θα αξιοποιούνται συστηματικά οι ηλεκτρονικές πλατφόρμες υποστήριξης της μάθησης που διαθέτει το Πανεπιστήμιο Κρήτης (για παράδειγμα, e-learn), καθώς και οι πλατφόρμες σύγχρονης τηλεκπαίδευσης (για παράδειγμα, zoom) Η εξ αποστάσεως διδασκαλία δεν θα υπερβαίνει το εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του προγράμματος σπουδών. Στην περίπτωση που μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια παρακολουθήσει λιγότερο από το ογδόντα τοις εκατό (80%) των ωρών διδασκαλίας ενός μαθήματος, αποφασίζει η Σ.Ε. σχετικά με την έκβαση της κατοχύρωσης του μαθήματος.

Αναφορικά με τα μαθήματα, την ερευνητική ενασχόληση (στο πλαίσιο της διπλωματικής εργασίας) και την πρακτική άσκηση που απαιτούνται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. ισχύουν τα εξής:

α) Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις διδακτικές εβδομάδες.

β) Η αναπλήρωση μαθημάτων που τυχόν δεν πραγματοποιήθηκαν, ορίζεται από τον/την αρμόδιο/α Διδάσκοντα/ουσα. Στις περιπτώσεις όπου δεν γίνονται μαθήματα για παρατεταμένα χρονικά διαστήματα, τα αρμόδια όργανα ορίζουν με ποιον τρόπο αυτά θα αναπληρωθούν.

γ) Οι εξετάσεις των μαθημάτων κάθε εξαμήνου διεξάγονται μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας του κάθε εξαμήνου. Η ακριβής χρονική περίοδος διεξαγωγής των

εξετάσεων αποφασίζεται από την Σ.Ε. Ο τρόπος εξέτασης γίνεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις του/της Διδάσκοντος/ουσας και θα ανακοινώνεται υποχρεωτικά στην αρχή κάθε εξαμήνου. Η κατάσταση της βαθμολογίας στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. γίνεται μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από τη λήξη των εξετάσεων. Κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια είναι υποχρεωμένος/η να προσέλθει στην εξέταση όλων των προσφερόμενων μαθημάτων του εξαμήνου. Σε περίπτωση αποτυχίας ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα επανεξέτασης το Σεπτέμβριο.

δ) Η κλίμακα βαθμολογίας είναι από το μηδέν (0) έως το δέκα (10) με υποδιαιρέσεις ημιακέραιους ή ακέραιους αριθμούς και βάση επιτυχίας το έξι (6).

Κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια διδάσκεται συνολικά 10 μαθήματα/εργαστήρια, πραγματοποιεί συνολικά 1500 ώρες πρακτικής άσκησης και εκπονεί ερευνητική διπλωματική εργασία.

Τα μαθήματα και τα εργαστήρια, η περιγραφή του περιεχομένου αυτών και οι αντίστοιχες ECTS μονάδες, έχουν ως εξής:

1ο Έτος Α' Εξάμηνο Μαθήματα
1. Νευροβιολογία, Ψυχοφαρμακολογία και Αιτιοπαθογένεια της Εξάρτησης (5 ECTS)
Στόχος του μαθήματος είναι η ερμηνεία της χρήσης ουσιών, της κατάχρησης και της εξάρτησης με βάση τα ευρήματα μελετών από τις Νευροεπιστήμες. Το μάθημα παρουσιάζει τα νευρωνικά κυκλώματα και τους μηχανισμούς που είναι υπεύθυνοι για τη φυσιολογική λειτουργία του εγκεφάλου και αναλύει με ποιον τρόπο η μακρόχρονη έκθεση σε ουσίες, σε συνδυασμό με γενετικούς/επιγενετικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες, μπορεί να απορρυθμίσει τον εγκέφαλο οδηγώντας στον εθισμό. Επιπλέον, θα παρουσιαστεί η νευροψυχοφαρμακολογία των κυριότερων κατηγοριών εθιστικών ουσιών. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες θα πρέπει να έχουν μια σφαιρική εικόνα για τον τρόπο με τον οποίο προσεγγίζουν τον εθισμό οι νευροεπιστήμες και να έχουν κατανοήσει γιατί ο εθισμός είναι μια χρόνια υποτροπιάζουσα νόσος του εγκεφάλου. Επιπλέον, θα πρέπει να γνωρίζουν τις δράσεις των κυριότερων εθιστικών ουσιών στο νευρωνικό επίπεδο και το επίπεδο της συμπεριφοράς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της καθεμίας.
2. Εργαστήριο: Πρόληψη και Αγωγή Υγείας (5 ECTS)
Στόχος του εργαστηριακού μαθήματος είναι η παρουσίαση σε θεωρητικό, αλλά κυρίως σε πρακτικό επίπεδο των εξελίξεων και των νέων τεχνικών που αφορούν στο αντικείμενο της προαγωγής υγείας. Αν και θα δοθεί έμφαση στις παρεμβάσεις που μπορούν να εφαρμοστούν σε σχολεία και κοινότητες, το μάθημα θα καλύψει ένα μεγαλύτερο εύρος προληπτικών προσπαθειών. Θα αναπτυχθούν οι σχετικές θεωρίες αλλαγής της συμπεριφοράς, όπως και οργάνωσης προγραμμάτων προαγωγής της υγείας. Το μάθημα θα περιλαμβάνει πρακτική εξάσκηση σε δεξιότητες και ανάπτυξη προγραμμάτων παρέμβασης. Επιδίωξη του μαθήματος είναι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες να αποκτήσουν μια καλή γνώση και αντίληψη των δυνατοτήτων, αλλά και των δυσκολιών ανάπτυξης και εφαρμογής ενός προγράμματος προαγωγής της υγείας και να ασκηθούν στην ανάπτυξη τέτοιων προγραμμάτων. Επίσης, επιδίωξη είναι το μάθημα να αποτελέσει την κατάλληλη «γέφυρα» προετοιμασίας των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών για την επαρκή εφαρμογή των γνώσεων που θα αποκτήσουν στην επαγγελματική/κλινική πράξη. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος αναμένεται οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες να έχουν κατανοήσει τις θεωρίες και τους βασικούς παράγοντες τροποποίησης των συμπεριφορών που σχετίζονται με την υγεία, αναπτύξει δεξιότητες σχεδιασμού και αξιολόγησης βασικών προγραμμάτων προαγωγής της υγείας, εφαρμόσει θεωρητικές γνώσεις στην πράξη, εκτιμήσει τη σημασία σύνδεσης θεωρίας και πράξης, διακρίνει τη σημασία της διεπιστημονικής συνεργασίας σε θέματα προαγωγής της υγείας, αναγνωρίσει τις δυνατότητες, αλλά και τους περιορισμούς που έχουν τα προγράμματα προαγωγής της υγείας.
3. Εργαστήριο: Γνωσιακή Συμπεριφορική Θεραπεία στις Εξαρτήσεις (5 ECTS)
Στόχος του μαθήματος είναι η παροχή γνώσης αναφορικά με τις γνωσιακές- συμπεριφοριστικές παρεμβάσεις στις εξαρτήσεις και η εκπαίδευση των συμμετεχόντων/ουσών σε βασικές μεθόδους και τεχνικές εφαρμογής των παρεμβάσεων αυτών – ατομικών και ομαδικών – σε εφήβους και ενήλικες που αντιμετωπίζουν θέματα χρήσης, κατάχρησης και εξάρτησης από ψυχοτρόπες ουσίες, όπως και συμπεριφοριστικές εξαρτήσεις. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν τις βασικές αρχές και έννοιες της Γνωσιακής-Συμπεριφοριστικής Θεραπείας (ΓΣΘ), τον γνωσιακό τρόπο αντίληψης, τη γνωσιακή διατύπωση περίπτωσης και την κλινική εφαρμογή της ΓΣΘ στις εξαρτήσεις. Τέλος, θα συζητηθούν και θα αναλυθούν οι επιδράσεις των ΓΣΘ προσεγγίσεων του τρίτου κύματος (για παράδειγμα, Θεραπεία Σχημάτων, Γνωσιακή Θεραπεία Βασισμένη στην Ενσυνειδητότητα, κ.ά) στην ανάπτυξη προγραμμάτων - ατομικών και ομαδικών - ψυχολογικής παρέμβασης και θεραπείας στις εξαρτήσεις. Στη διάρκεια του μαθήματος συνδυάζονται διαλέξεις με παρουσίαση μελετών περίπτωσης, εκπαιδευτικά βίντεο, καθώς και προσομοιώσεις/παιχνίδια ρόλων. Οι ΜΦ με αυτόν τον τρόπο εξοικειώνονται με το γνωσιακό τρόπο αντίληψης, την γνωσιακή-συμπεριφορική αξιολόγηση, τη θεραπευτική διαδικασία της Γνωσιακής- Συμπεριφορικής Θεραπείας (γνωσιακές και συμπεριφοριστικές τεχνικές), καθώς αντιλαμβάνονται τη σημασία της θεραπευτικής σχέσης στη ΓΣΘ των εξαρτήσεων.

4. Εργαστήριο: Ψυχοδιαγνωστική Διατύπωση Περιπτώσεων Ουσιοεξάρτησης (5 ECTS)

Το εργαστήριο αποσκοπεί στην κλινική ψυχοδιαγνωστική διατύπωση περίπτωσης στις εξαρτήσεις με στόχο την κατανόηση του βιώματος του ατόμου που αντιμετωπίζει προβλήματα σε σχέση με εξαρτήσεις, αλλά και το σχεδιασμό της θεραπευτικής του προσέγγισης και εν γένει της ψυχοκοινωνικής του στήριξης. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτό, θα γίνει παρουσίαση και σε βάθος αναστοχαστική μελέτη σύγχρονων θεωρητικών κοινωνικών και κλινικών προσεγγίσεων της εξάρτησης με έμφαση την αξιοποίησή τους στην ψυχοδιαγνωστική διατύπωση περίπτωσης. Συγκεκριμένα, οι θεωρητικές αναφορές θα είναι αυτές της σύγχρονης ψυχαναλυτικής θεωρίας, της κριτικής θεωρίας, της μείωσης βλάβης, της κοινοτικής προσέγγισης, της πολιτισμικής επάρκειας και πολιτισμικής ταπεινότητας, της διαθεματικότητας και της επιβεβαιωτικής προσέγγισης της ποικιλομορφίας του αυτοπροσδιορισμού του ατόμου. Στόχος του εργαστηρίου είναι η κατανόηση των θεωρητικών παραδοχών, αλλά κυρίως στις πρακτικές και τις διαδικασίες διατύπωσης περιπτώσεων ανθρώπων που αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις των ουσιοεξαρτήσεων. Οι φοιτητές/τριες, μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου, θα είναι σε θέση: (1) να επιδεικνύουν γνώση των πολλαπλών προοπτικών και θεωρητικών μοντέλων του εθισμού, (2) να αξιολογούν κριτικά τις πληροφορίες, τις ιδέες και τις υποθέσεις σχετικά με την ψυχολογία του εθισμού από διάφορες οπτικές γωνίες, συμπεριλαμβανομένης της επιστημονικής βιβλιογραφίας και των κυρίαρχων μέσων ενημέρωσης, (3) να επιδεικνύουν γνώσεις σχετικά με τις πολλαπλές θεραπευτικές προσεγγίσεις από τον χώρο των εξαρτήσεων, (4) να δημιουργούν επιστημονικά και κλινικά κείμενα που καταδεικνύουν κριτική κατανόηση και αναστοχασμό των σχετικών θεμάτων μέσω της ενσωμάτωσης διαφόρων προοπτικών και επιστημονικών γνώσεων.

5. Εργαστήριο: Συνέντευξη Κινητοποίησης (5 ECTS)

Ο βασικός σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με μια διαδεδομένη προσέγγιση στην ατομική παρέμβαση με άτομα που αντιμετωπίζουν ζητήματα εξάρτησης. Πιο συγκεκριμένα, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες αναμένεται να εκπαιδευθούν στις αρχές της Κινητοποιητικής Συνέντευξης (Motivational Interviewing), ενός ιδιαίτερα διαδεδομένου μοντέλου παρέμβασης σε ένα ευρύ φάσμα εξαρτητικών συμπεριφορών. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάγκη για αναστοχαστική εφαρμογή όλων των θεωρητικών/θεραπευτικών μοντέλων καθώς στην ανάγκη προσωπικής ενημερότητας από τους συμβούλους εξαρτήσεων. Μετά το πέρας του μαθήματος οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες θα έχουν αποκτήσει μια επαρκή κατανόηση του τρόπου με τον οποίο το διδασκόμενο μοντέλο εφαρμόζεται στην πρόληψη/παρέμβαση με άτομα που αντιμετωπίζουν ζητήματα εξάρτησης. Επιπλέον, μαθησιακό στόχο του μαθήματος αποτελεί η κατάδειξη της σημαντικότητας εννοιών όπως αυτές της αυτογνωσίας και της προσωπικής ανάπτυξης, αλλά και της απόκτησης ενός Προσωπικού Μοντέλου Συμβουλευτικής. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα πραγματοποιούνται προβολές video και παιχνίδια ρόλων (role plays), ώστε οι εκπαιδευόμενοι/ες να έχουν την δυνατότητα πρακτικής εφαρμογής του διδασκόμενου υλικού. Το μάθημα έχει συμμετοχικό χαρακτήρα και στηρίζεται ιδιαίτερα στον κριτικό σχολιασμό των συζητούμενων θεμάτων.

Πρακτική Άσκηση (Α Φάση – 150 ώρες / 5 ECTS)

Από το Α' εξάμηνο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες ξεκινούν την 1η φάση πρακτικής άσκησης η οποία περιλαμβάνει το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός προληπτικού προγράμματος στην κοινότητα. Η εποπτεία του συγκεκριμένου προγράμματος γίνεται τόσο από τους/τις Διδάσκοντες/ουσες του ΠΜΣ, όσο και τους/τις συνεργαζόμενους/ες Επαγγελματίες σε Δομές εντός και εκτός Πανεπιστημίου.

Β' Εξάμηνο
Μαθήματα

6. Επεξεργασία ποσοτικών δεδομένων: μέθοδοι και τεχνικές ανάλυσης (5 ECTS)

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να κατανοήσουν τη λογική που διέπει την εφαρμογή διαφόρων στατιστικών κριτηρίων και τεχνικών, να είναι σε θέση να επιλέγουν την κατάλληλη τεχνική και να πραγματοποιούν τους απαραίτητους υπολογισμούς, κυρίως με τη χρήση σύγχρονων λογισμικών προγραμμάτων (με ιδιαίτερη έμφαση στο SPSS και το jamovi) Σκοπός του μαθήματος πέρα από την κατανόηση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων από την εφαρμογή των στατιστικών τεχνικών είναι και η κριτική αξιολόγηση αποτελεσμάτων που παρουσιάζονται σε δημοσιευμένες έρευνες, ώστε οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση να αξιολογούν την εφαρμογή στατιστικής μεθοδολογίας στην εφαρμοσμένη έρευνα. Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις και εργαστηριακές ασκήσεις, και παρουσιάσεις επιστημονικών άρθρων. Στο πλαίσιο των διαλέξεων, εκτός από την θεωρητική παρουσίαση του κάθε στατιστικού κριτηρίου, θα παρουσιάζεται και ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιείται το στατιστικό λογισμικό (SPSS και jamovi) για την εφαρμογή του.

7. Εργαστήριο: Ποιοτική Μεθοδολογία στη Μελέτη των Εξαρτήσεων (5 ECTS)

Πρόκειται για ένα εργαστηριακού τύπου μάθημα πρακτικής εκπαίδευσης για τους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες προκειμένου να αποκτήσουν τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την ποιοτική έρευνα σε ζητήματα χρήσης και κατάχρησης ουσιών, και εθισμού. Βασικός σκοπός του εργαστηρίου είναι η εμπάθυνση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στην ποιοτική ερευνητική μεθοδολογία, από τη σύλληψη, τον σχεδιασμό και τις διαδικασίες συλλογής δεδομένων έως την ανάλυση και τη συγγραφή. Θα εξεταστούν ζητήματα που αφορούν στον σχεδιασμό της ποιοτικής έρευνας και στον ρόλο της θεωρίας κατά τη διαδικασία του ερευνητικού σχεδιασμού. Αφού λάβει χώρα μια επισκόπηση των βασικών επιστημολογικών αρχών της ποιοτικής έρευνας, θα εξεταστούν λεπτομερώς τα ζητήματα του ερευνητικού σχεδιασμού. Στη συνέχεια, θα δοθεί έμφαση στην καλλιέργεια και ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών/τριών, μέσω διαλέξεων, ομαδικών και ατομικών εργασιών και πρακτικής εξάσκησης στις μεθόδους συλλογής δεδομένων που χρησιμοποιούνται συνήθως στην ποιοτική έρευνα - όπως είναι η παρατήρηση, η συνέντευξη, η ομάδα εστίασης και η χρήση γραπτών τεκμηρίων. Τέλος, οι φοιτητές/τριες θα κληθούν να αναλάβουν την εκπόνηση ενός «εικονικού ερευνητικού πρωτοκόλλου» δοκιμάζοντας τις δεξιότητές τους σχετικά με τη συλλογή και την ανάλυση ποιοτικών δεδομένων.

Εκτιμώντας την πολυπλοκότητα και τις απαιτήσεις που σχετίζονται με την διεξαγωγή μιας αξιόπιστης ποιοτικής έρευνας, στο τέλος του μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναμένεται να έχουν κατανοήσει τα κύρια χαρακτηριστικά της ποιοτικής έρευνας και το επιστημολογικό της υπόβαθρο, να έχουν ευαισθητοποιηθεί έναντι της ηθικής και δεοντολογίας της ποιοτικής έρευνας, να κατέχουν τη γνώση του πώς να σχεδιάσουν και να διεξάγουν μια ποιοτική έρευνα, σύμφωνα με τους κώδικες δεοντολογίας, να έχουν κατανοήσει τις κυριότερες θεωρίες στις οποίες βασίζεται μια ποιοτική έρευνα, τα κοινά αλλά και διακριτά γνωρίσματά τους, τις επιμέρους παραδόσεις της ποιοτικής έρευνας (αφηγηματική προσέγγιση, φαινομενολογία, θεματική ανάλυση, ανάλυση λόγου και οπτικές μέθοδοι), να έχουν εκτιμήσει τα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς τους στην ερευνητική διαδικασία, να έχουν αναπτύξει δεξιότητες στη εκπόνηση του ερευνητικού σχεδιασμού, της συλλογής δεδομένων, της ανάλυσης και της στρατηγικής συγγραφής μιας ερευνητικής εργασίας βασισμένης στην ποιοτική έρευνα, να έχουν εξοικειωθεί με δημοσιευμένα ερευνητικά άρθρα και μελέτες που λειτουργούν ως υπόδειγμα θεωρητικών, μεθοδολογικών και εμπειρικών ευρημάτων στην ποιοτική μελέτη της χρήσης ουσιών και του εθισμού.

Μετά τη λήξη του εργαστηρίου οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να εφαρμόσουν τις αποκτηθείσες γνώσεις και δεξιότητές τους στην ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας τους και ευρύτερα στη διερεύνηση της χρήσης και κατάχρησης ουσιών και εθισμού.

8. Εργαστήριο: Παρέμβαση σε Οικογένειες που Αντιμετωπίζουν τις Προκλήσεις της Ουσιοεξάρτησης (5 ECTS)

Το παρόν Εργαστήριο παρέχει στους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες γνώσεις για τις θεωρητικές έννοιες και εξάσκηση στις θεραπευτικές μεθόδους των μεταμοντέρνων προσεγγίσεων της οικογενειακής/συστημικής παρέμβασης που εφαρμόζονται στην αντιμετώπιση της κατάχρησης ουσιών και του εθισμού. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα μελετήσουν και θα εφαρμόσουν τις θεωρίες, τις πρακτικές και τις τεχνικές δεξιότητες των εξής μεταμοντέρνων προσεγγίσεων: Αφηγηματική Θεραπεία, Συνεργατικές Συνομιλίες, Εστιασμένη στη Λύση Θεραπεία και Κοινοτικές Αφηγήσεις.

Στο εργαστήριο θα δοθεί έμφαση στην κατανόηση της ανθρώπινης αλληλεπίδρασης, της δημιουργίας νοήματος και της επίλυσης προβλημάτων που σχετίζονται με τις εξαρτήσεις μέσα από σχεσιακούς και αφηγηματικούς φακούς. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα διερευνήσουν τη σχέση μεταξύ νοήματος, γλώσσας, ιστοριών και πολιτισμικών λόγων μέσα από εργαστηριακές ασκήσεις.

Στο τέλος του εργαστηριακού μαθήματος οι φοιτητές/-τριες αναμένεται:

- Να γνωρίζουν τις μεταμοντέρνες θεωρίες,
- να κατανοούν ότι οι θεωρητικές γνώσεις για την κοινωνική κατασκευή της πραγματικότητας μπορούν να εφαρμοστούν για την ερμηνεία των διαπροσωπικών αλληλεπιδράσεων, τη δημιουργία νοήματος, την κατασκευή προβλημάτων και την επίλυσή τους,
- να γνωρίζουν πώς να προσδιορίζουν και να εφαρμόζουν τις βασικές θεωρητικές αρχές των μεταμοντέρνων οικογενειακών προσεγγίσεων σε άτομα, καθώς και στις οικογένειές τους που αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις της ουσιοεξάρτησης,
- να διατηρούν μια στάση μη παθολογικοποίησης και πώς να θέτουν ερωτήσεις που είναι παραγωγικές και που οδηγούν στην προτιμώμενη από την οικογένεια/τον άνθρωπο αλλαγή,
- να χρησιμοποιούν τη γλώσσα και τη θεραπευτική σχέση με τρόπο που βοηθά τα άτομα να απομακρυνθούν από τις πραγματικές επιπτώσεις του κοινωνικού, πολιτισμικού και πολιτικού πλαισίου που διατηρεί τα προβλήματά τους ενεργά,
- να αναπτύσσουν γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες αναγνώρισης και ανταπόκρισης στις δομικές ανισότητες οι οποίες υπάρχουν στην κοινωνία και στα ευρύτερα συστημικά πλαίσια των οικογενειών που αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις των εξαρτήσεων,

- να έχουν μάθει πώς να συνεργάζονται με τους ωφελούμενους των υπηρεσιών απεξάρτησης για τη συνδημιουργία ιστοριών ελπίδας, απελευθέρωσης και δυνατότητας,
- να κατανοούν τη σχέση μεταξύ της γλώσσας, των ιστοριών, της κοινωνικής κατασκευής της γνώσης και των πολιτισμικών αφηγήσεων-ιδίως σε σχέση με τις εμπειρίες ζωής περιθωριοποιημένων πληθυσμών, την αποδοχή της ετερότητας και την εξέταση της δικής τους κοινωνικοπολιτισμικής θέσης,
- να αμφισβητούν την ανισότητα ισχύος που χαρακτηρίζει τη θεραπευτική σχέση και να τοποθετούν την αυτενέργεια της οικογένειας ή του ανθρώπου πάνω από τη δική τους ισχύ και τεχνογνωσία και
- να έχουν αποκτήσει γνώσεις ηθικής ευαισθησίας και να εφαρμόζουν τις αρχές ηθικής και δεοντολογίας σε θεραπευτικές σχέσεις.

9. Εργαστήριο: Ψηφιακές Παρεμβάσεις στις Συμπεριφορικές Εξαρτήσεις (5 ECTS)

Το εργαστήριο παρέχει μια ολιστική προοπτική βασισμένη σε στοιχεία σχετικά με εννοιολογικές, κλινικές και θεραπευτικές πτυχές συμπεριφορικών εξαρτήσεων, τόσο αυτών που εντοπίζονται στο διαγνωστικό εγχειρίδιο της Αμερικανικής Ψυχιατρικής Εταιρίας DSM-5 (τζόγος και τυχερά παιχνίδια, διαδικτυακά παιχνίδια) όσο και άλλων που απαντώνται στην βιβλιογραφία (για παράδειγμα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, χρήση smartphones, σεξουαλική δραστηριότητα, άσκηση και εργασία). Το εργαστήριο προσφέρει μια έγκαιρη και αυτοτελή εισαγωγή στις βασικές έννοιες και στις τελευταίες επιστημονικές εξελίξεις στους εθισμούς συμπεριφοράς, καθώς και στην εξέταση ομοιοτήτων και διαφορών μεταξύ των διαταραχών αυτών. Το εργαστήριο παρέχει επίσης μια επισκόπηση των τρεχουσών τεχνικών αλλαγής της συμπεριφοράς που μπορούν να εφαρμοστούν στο πεδίο των συμπεριφορικών εξαρτήσεων. Επίσης, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα μάθουν τους τρόπους με τους οποίους οι τεχνικές αυτές θα μπορούσαν να ενταχθούν σε ένα ψηφιακό εργαλείο παρέμβασης (για παράδειγμα, εφαρμογή κινητού τηλεφώνου). Στη συνέχεια οι φοιτητές/τριες θα κληθούν να εντοπίσουν ένα υπαρκτό ψηφιακό εργαλείο και να σχεδιάσουν και εκπονήσουν ένα ερευνητικό έργο με στόχο την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, των χαρακτηριστικών και της αποδοχής του ψηφιακού εργαλείου.

10. Εργαστήριο: Ομαδικές Παρεμβάσεις στις Εξαρτήσεις (5 ECTS)

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών στην ομαδική συμβουλευτική/θεραπεία. Στο παρόν εργαστήριο οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα έχουν τη δυνατότητα ως ενεργά μέλη μιας ομαδικής βιωματικής εμπειρίας να γνωρίσουν τις βασικές αρχές θεωρίας και πράξης της ομαδικής θεραπείας στο χώρο των εξαρτήσεων και τα κυριότερα φαινόμενα της ομαδικής διεργασίας. Επιπλέον, θα αποκτήσουν γνώσεις για τα στάδια ανάπτυξης από τα οποία διέρχεται η κάθε ομάδα, τη δυναμική των ενδοομαδικών σχέσεων, και τους ρόλους που αναδύονται, ενώ θα εκπαιδευτούν σε βασικές δεξιότητες συντονισμού ομάδας και στη διαχείριση κρίσεων. Επιπλέον, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα διδαχθούν πως να εφαρμόζουν αποτελεσματικές ψυχοεκπαιδευτικές τεχνικές σε ομάδες εξαρτημένων. Οι φοιτητές/τριες ως συμμετέχοντες/ουσες στην ομαδική διεργασία αναμένεται να κατανοήσουν την σημαντικότητα της ενημέρωσης του εαυτού για τον συντονισμό της ομάδας και τη διαχείριση των φαινομένων που λαμβάνουν μέρος σε αυτήν. Τέλος, θα γνωρίσουν τα βασικά χαρακτηριστικά και τον τρόπο λειτουργίας των ομάδων αυτοβοήθειας - αλληλοβοήθειας στον πληθυσμό των εξαρτημένων και θα κατανοήσουν τις υποκειμενικές και συλλογικές κατασκευές της ομάδας.

Πρακτική Άσκηση (Α Φάση – 150 ώρες / 5 ECTS)

Κατά τη διάρκεια του Β' εξαμήνου οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες συνεχίζουν την 1η φάση πρακτικής άσκησης η οποία περιλαμβάνει το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός προληπτικού προγράμματος στην κοινότητα. Η εποπτεία του συγκεκριμένου προγράμματος γίνεται τόσο από τους/τις Διδάσκοντες/ουσες του Π.Μ.Σ. όσο και τους/τις συνεργαζόμενους/ες Επαγγελματίες σε Δομές εντός και εκτός Πανεπιστημίου.

2ο Έτος
Γ' Εξάμηνο

1. Πρακτική Άσκηση σε Δομές (Β' Φάση – 600 ώρες (20 ECTS)

Η Πρακτική Άσκηση ξεκινά στο Γ' εξάμηνο και περιλαμβάνει δύο πλήρη εξάμηνα εξάσκησης σε Δομές και Φορείς που σχετίζονται με την πρόληψη και τη θεραπεία των εξαρτήσεων (1 Σεπτεμβρίου – 30 Ιουνίου). Απαραίτητη προϋπόθεση έναρξης της Πρακτικής Άσκησης είναι η επιτυχής εξέταση σε όλα τα μαθήματα του Α' έτους και η ολοκλήρωση του πρώτου κύκλου πρακτικής άσκησης 300 ωρών. Κατά το Β' εξάμηνο πραγματοποιούνται ενημερωτικά σεμινάρια από εκπροσώπους των επιλεγμένων Φορέων για την πρακτική άσκηση αναφορικά με τους στόχους, τις προϋποθέσεις και τη δυνατότητα πρακτικής άσκησης των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών. Απώτερος στόχος αυτών των σεμιναρίων είναι να ενημερωθούν επαρκώς οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες για τις δυνατότητες της Πρακτικής Άσκησης και να επιλέξουν τη Δομή της προτίμησής τους. Οι ασκούμενοι/ες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα πρέπει να συμπληρώσουν επαρκώς οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες

για τις δυνατότητες της Πρακτικής Άσκησης και να επιλέξουν τη Δομή της προτίμησής τους. Οι ασκούμενοι/ες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα πρέπει να συμπληρώσουν κατά το Β' έτος συνολικά 1200 ώρες άσκησης (ενημέρωση για τη λειτουργία της Δομής, τις διαδικασίες παροχής υπηρεσιών, παρατήρηση θεραπευτικών διαδικασιών ή/και δράσεων κλπ) εκ των οποίων οι 150 θα διατεθούν στην άμεση εφαρμογή παρεμβάσεων στις εξαρτήσεις από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες, όπως αυτές πραγματοποιούνται στους Φορείς πρακτικής άσκησης. Κατά τη διάρκεια αυτού του διαστήματος οι εκπαιδευόμενοι/ες θα συμμετέχουν σε παρεμβάσεις που πραγματοποιούνται στην εκάστοτε δομή όπως:

- Ατομική συμβουλευτική και ψυχοθεραπεία
- Ομαδικές παρεμβάσεις
- Κοινωνικές παρεμβάσεις
- Οικογενειακή Ψυχοθεραπεία
- Συνεντεύξεις κινητοποίησης
- Εκπαιδευτικές / θεματοκεντρικές ή θεραπείες μέσω τέχνης
- Προγράμματα πρόληψης και παρεμβάσεις

Η πρόοδος της Πρακτικής Άσκησης θα βρίσκεται υπό συνεχή έλεγχο από την Επιτροπή Παρακολούθησης της Πρακτικής Άσκησης του Π.Μ.Σ. που ορίζεται από την Συνέλευση Τμήματος. Για κάθε εκπαιδευόμενο/η θα ορίζεται ένας/μία εξωτερικός/ή Επόπτης/τρια, ο/η κλινικός/ή Επόπτης/τρια (προερχόμενος/η από τη Δομή πρακτικής), ο/η οποίος/α θα έχει την ευθύνη της κλινικής εποπτείας του/της σε όλη τη διάρκεια της πρακτικής του/της. Ο/Η εξωτερικός/ή Επόπτης/τρια ενημερώνει την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης κάθε τρίμηνο για την πορεία της πρακτικής άσκησης του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας. Στην περίπτωση αναφοράς από τον/την εξωτερικό/ή Επόπτη/τρια ανάρμοστης ή/και αντιδεοντολογικής συμπεριφοράς για μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια, του θέματος επιλαμβάνεται η Συνέλευση, η οποία αποφασίζει για την πορεία σπουδών του μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας.

Επιπλέον της εποπτείας από τον/την κλινικό/ή Επόπτη/τρια, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες συμμετέχουν υποχρεωτικά σε τακτικές συναντήσεις εποπτείας για το κλινικό έργο τους, οι οποίες παρέχονται από το Π.Μ.Σ.

Στο πλαίσιο αυτής της εκπαίδευσης και εποπτείας ο/η εκπαιδευόμενος/η θα ολοκληρώσει το Φάκελο Αξιολόγησης της Πρακτικής Άσκησης. Πιο συγκεκριμένα, κατά το Γ' εξάμηνο οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που πραγματοποιούν την Πρακτική τους σε Κέντρα Πρόληψης εκπονούν το σχεδιασμό ενός Προληπτικού Προγράμματος (ανάπτυξη προγράμματος και περιγραφή διαδικασιών αξιολόγησης) Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που πραγματοποιούν την πρακτική τους σε άλλες Δομές (εκτός των Κέντρων Πρόληψης) εκπονούν μία Διατύπωση Περίπτωσης (case formulation) Τέλος, όλοι και όλες οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες πρέπει να συμπληρώσουν 600 ώρες πρακτικής άσκησης.

2. Ερευνητική Διπλωματική Εργασία (10 ECTS)

Στο Γ' εξάμηνο σπουδών ξεκινά η εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας. Τα θέματα των Διπλωματικών Εργασιών επιλέγονται από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες στο τέλος του Β' εξαμήνου σπουδών τους σε συνεργασία με Διδάσκοντα/ουσα του Προγράμματος. Η Διπλωματική Εργασία αποτελεί την εμπειρική διερεύνηση (ποιοτική ή ποσοτική) ενός συγκεκριμένου θέματος, το οποίο έχει συμφωνηθεί με τον/την επιβλέποντα/ουσα Διδάσκοντα/ουσα. Η εργασία πρέπει να ακολουθεί τους κανόνες ερευνητικής δεοντολογίας και μεθοδολογίας. Η εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας θα πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη μέλους Δ.Ε.Π. και Ε.Δ.Ι.Π. του Προγράμματος, η οποία θα οδηγεί στην απόκτηση του Δ.Μ.Σ., μετά από παρουσίαση και εξέταση σε Τριμελή Επιτροπή. Η Διπλωματική Εργασία συστήνεται ισχυρά να πραγματοποιείται σε κάποια από τις Δομές όπου ο/η φοιτητής/τρια κάνει την πρακτική του/της άσκηση ή σε συνεργαζόμενο με αυτήν Φορέα.

Με την έναρξη του Γ' εξαμήνου οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες υποβάλλουν γραπτό σχέδιο της έρευνας που θα διεξαγάουν. Το σχέδιο θα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές:

- α) Τίτλος Διπλωματικής Εργασίας,
- β) Εισαγωγή (μέχρι 300 λέξεις),
- γ) Ανασκόπηση της Βιβλιογραφίας (μέχρι 400 λέξεις),
- δ) Στόχος (μέχρι 100 λέξεις), Μεθοδολογία (μέχρι 400 λέξεις),
- ε) Έγκριση από Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας,
- στ) Χρονοδιάγραμμα,
- ζ) Βιβλιογραφία.

Μέσα στην ίδια προθεσμία οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες καταθέτουν στη Γραμματεία και θέτουν υπόψη της Σ.Ε. του Π.Μ.Σ. αντίγραφο του σχεδίου της προτεινόμενης εργασίας τους.

Δ' Εξάμηνο

1. Πρακτική Άσκηση σε δομές (Β' Φάση – 600 ώρες, 20 ECTS)

Κατά το Δ' εξάμηνο οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που πραγματοποιούν την Πρακτική Άσκηση σε Κέντρα Πρόληψης εφαρμόζουν και αξιολογούν το Προληπτικό Πρόγραμμα που σχεδίασαν κατά το Γ' εξάμηνο. Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που πραγματοποιούν Πρακτική Άσκηση σε άλλες Δομές (εκτός των Κέντρων Πρόληψης) εκπονούν μία Αναφορά Διαδικασίας Παρέμβασης (process report) και μία Μελέτη Περίπτωσης (case study) Τέλος, όλοι/ες οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες πρέπει να συμπληρώσουν 600 ώρες πρακτικής άσκησης. Με την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες θα πρέπει να καταθέσουν στη Σ.Ε.:

- α) το παρουσιολόγιο της Πρακτικής Άσκησης, υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από τον/την εξωτερικό/ή Επόπτη/τρια της Δομής,
  - β) το έντυπο αξιολόγησής του/της φοιτητή/τριας από τον/την Επόπτη/τρια της Δομής,
  - γ) το έντυπο αξιολόγησής του/της φοιτητή/τριας για την εμπειρία που αποκόμισε τους δομές/χώρους που παρακολούθησε ,
  - δ) την Έκθεση Πεπραγμένων,
  - ε) τον Φάκελο Αξιολόγησης.
- Ο Φάκελος Αξιολόγησης Πρακτικής Άσκησης (Portfolio) περιλαμβάνει τα εξής:

- Μία Αναφορά Διαδικασίας Παρέμβασης (μεταπτυχιακοί φοιτητές που πραγματοποίησαν την Πρακτική τους εκτός Κέντρων Πρόληψης).
- Μία Μελέτη Περίπτωσης (μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που πραγματοποίησαν την Πρακτική εκτός Κέντρων Πρόληψης).
- Ανάπτυξη, Εφαρμογή και Αξιολόγηση ενός Προληπτικού Προγράμματος (μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που πραγματοποίησαν την Πρακτική τους σε Κέντρα Πρόληψης).

- Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες καθίσταται αδύνατη η πραγματοποίηση οποιουδήποτε από τα παραπάνω (για παράδειγμα, λόγω οργανωτικών δυσκολιών στην εκάστοτε Δομή, λόγω διαφορετικών προσεγγίσεων που ακολουθεί η Δομή πρακτικής), οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες εκπονούν εργασίες ανάλογες με το αντικείμενο δράσης της Δομής, οι οποίες σε κάθε περίπτωση συμφωνούνται/εγκρίνονται από την Επιτροπή Πρακτικής.

- Ημερολόγιο Καταγραφής Συνεδριών/ Δραστηριοτήτων (Log Book) το οποίο αφορά όλους και όλες τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες - αποτελεί ουσιαστικά την συστηματική παρακολούθηση των πεπραγμένων στην Πρακτική και περιλαμβάνει τα εξής:

A) την αναφορά-αξιολόγηση του/της κλινικού/ής Επόπτη/τριας (στην οποία θα αξιολογεί και τη συνολικότερη παρουσία του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας στο πλαίσιο) και

B) τη σύντομη περιγραφή του ιστορικού του κάθε ωφελούμενου, καθώς και την καταγραφή (σε 5-10 σειρές) της κάθε συνεδρίας (τηρώντας πάντα τους κανόνες ανωνυμίας) Η παραπάνω πρακτική (περίληψη της κάθε συνεδρίας) έχει ως επιπλέον στόχο την ανάπτυξη της ικανότητας για αναστοχασμό (self-reflection) στους/στις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες. Σε περιπτώσεις όπου η πρακτική πραγματοποιείται σε Δομές με κοινοτικές ή άλλες παρεμβάσεις, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες καταγράφουν το αντίστοιχο περιεχόμενο της κάθε δράσης. Οι ασκούμενοι/ες μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες δεσμεύονται στην τήρηση του κώδικα δεοντολογίας και απόλυτης εχεμύθειας σχετικά με τα περιστατικά και γενικότερα με ό,τι συμβαίνει στον Φορέα της πρακτικής τους. Ο συνολικός Φάκελος Αξιολόγησης αξιολογείται από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης η οποία καταθέτει λίστα αποτελεσμάτων στη Σ.Ε.

Η τελική αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης του/της κάθε φοιτητή/τριας γίνεται από την Σ.Ε. με τους χαρακτηρισμούς «Επιτυχώς» ή «Ανεπιτυχώς» με βάση τη συνέπειά του σε επίπεδο παρακολούθησης, την αξιολόγηση του/της Επόπτη/τριας και την αξιολόγηση της Έκθεσης Πεπραγμένων, αλλά και του Φακέλου Αξιολόγησης Πρακτικής Άσκησης. Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης καταθέτει σχετική εισήγηση στη Σ.Ε. η οποία καλείται να την επικυρώσει.

2. Ερευνητική Διπλωματική Εργασία (10 ECTS)

Κατά το Δ' εξάμηνο σπουδών οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες ολοκληρώνουν τη συγγραφή της Διπλωματικής Εργασίας (10 ECTS)

Άρθρο 10

Ερευνητική Διπλωματική Εργασία

Με απόφαση της Σ.Ε., ένα μέλος Δ.Ε.Π. ή Ε.Δ.Ι.Π. που διδάσκει στο Π.Μ.Σ. ορίζεται ως Επιβλέπων Καθηγητής. Ο Επιβλέπων Καθηγητής έχει την ευθύνη της παρακολούθησης, της καθοδήγησης και του ελέγχου της πορείας της εργασίας του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας. Ταυτόχρονα ορίζονται από τη Σ.Ε. τα άλλα δύο Μέλη που

θα εξετάσουν τη Διπλωματική Εργασία του/της υποψηφίου/ας και εγκρίνεται το θέμα της.

Η ανάθεση θέματος εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας σε κάθε μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια πρέπει να γίνεται στην αρχή του Γ' εξαμήνου του κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών, σύμφωνα με τα παρακάτω:

- α. Τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Ψυχολογίας, είναι υποχρεωμένα, στο τέλος του δεύτερου εξαμήνου του κάθε κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών, να εισηγηθούν στη

Σ.Ε. τα θέματα των μεταπτυχιακών εργασιών που προτίθενται να επιβλέψουν για τον τρέχοντα κύκλο σπουδών του Π.Μ.Σ.

β. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. έχει τη δυνατότητα να επιβλέπει μέχρι τρεις (3) μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες.

Είναι δυνατόν μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια με αίτησή του/της, να ζητήσει μία μόνο φορά αλλαγή Επιβλέποντα Καθηγητή, εντός του Δ' εξαμήνου του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών, αφού εξηγήσει γραπτώς και επαρκώς τους λόγους αλλαγής στη Σ.Ε., η οποία εξετάζει το αίτημα και εισηγείται σχετικές στη Συνέλευση Τμήματος.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εξέταση της Διπλωματικής Εργασίας από την Τριμελή Επιτροπή είναι η συμπλήρωση όλων των πιστωτικών μονάδων (ECTS) των μαθημάτων (παρουσία και επιτυχής επίδοση στις εξετάσεις).

Η Τριμελής Επιτροπή υποχρεούται να περατώσει το έργο της εξέτασης του/της υποψηφίου/ας εντός 30 ημερών από την οριστική κατάθεση της Διπλωματικής Εργασίας. Με ευθύνη της Επιτροπής αυτής, μέσω του επιβλέποντα, γνωστοποιείται στη Γραμματεία του Προγράμματος η οριστική κατάθεση της Διπλωματικής Εργασίας, η προτεινόμενη ημερομηνία, ώρα, καθώς και ο τόπος υποστήριξής της, προκειμένου να αναρτηθεί σχετική ανακοίνωση/πρόσκληση. Στη συνέχεια, πραγματοποιείται η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της Διπλωματικής Εργασίας από τον/τη μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια με τη μορφή διάλεξης ενώπιον ανοικτού ακροατηρίου.

Ως κριτήρια βάσει των οποίων θα αξιολογούνται οι Διπλωματικές Εργασίες θεωρούνται:

α) Η δομή της Διπλωματικής, δηλαδή η σαφήνεια, η διατύπωση ορθών επιχειρημάτων, η καλή διασύνδεση των επιμέρους υποενοτήτων, η ποιότητα της περιλήψης και η ακρίβεια των παραπομπών.

β) Η καλή επισκόπηση της βιβλιογραφίας.

γ) Ο τρόπος σχεδίασης της έρευνας και ανάλυσης των δεδομένων.

δ) Ο τρόπος διατύπωσης συμπερασμάτων με γνώμονα τους περιορισμούς της έρευνας.

ε) Οι προτάσεις για διερεύνηση «ανοικτών» ερωτημάτων.

στ) Σε ποιο βαθμό το παραχθέν έργο προσεγγίζει αυτό που σχεδιάστηκε αρχικά.

Η Διπλωματική Εργασία κατατίθεται με την ολοκλήρωση του δεύτερου έτους σπουδών, είτε την 30η Ιουνίου, είτε την 30η Σεπτεμβρίου. Δυνατότητα παράτασης για την εκπόνηση της Διπλωματικής Εργασίας παρέχεται άπαξ από τη Σ.Ε. με εισήγησή της για ένα ακόμη εξάμηνο, μόνο σε περίπτωση τεκμηριωμένου αιτήματος για ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους και μετά από θετική εισήγηση του Επιβλέποντος Καθηγητή.

Άρθρο 11

Αξιολόγηση μαθημάτων, Διδασκόντων, Φοιτητών, Υποδομής Τμήματος

Στο τέλος κάθε εξαμήνου, με ευθύνη της Σ.Ε. πραγματοποιείται η αξιολόγηση κάθε μαθήματος (διδασκαλία, Διδάσκων/ουσα) του εξαμήνου από τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες με σκοπό τη βελτίωση του προγράμματος.

Η αξιολόγηση γίνεται μέσω συμπλήρωσης ερωτηματολογίων με τρόπο που να διασφαλίζεται η ανωνυμία των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Άρθρο 12.

Προϋποθέσεις - Υποχρεώσεις για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ.

Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτείται:

α) Η επιτυχής εξέταση στα προβλεπόμενα από το Πρόγραμμα μαθήματα σε συνδυασμό με τη συμμετοχή του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας στο σύνολο της εκπαιδευτικής δραστηριότητας του Προγράμματος,

β) η πραγματοποίηση ερευνητικής διπλωματικής εργασίας. Το αντικείμενο της εργασίας αυτής πρέπει να έχει πρωτότυπο ερευνητικό χαρακτήρα και τα αποτελέσματα να παρουσιάζονται υπό τη μορφή διατριβής χαρακτηριζόμενης ως «Διπλωματική Εργασία»,

γ) η ολοκλήρωση των απαιτούμενων ωρών (1500) πρακτικής άσκησης και

δ) ο σεβασμός και η τήρηση του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών, των αποφάσεων των οργάνων του Προγράμματος, του Π. Κ., καθώς και της ακαδημαϊκής δεοντολογίας.

Κάθε μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια οφείλει να έχει περατώσει πλήρως και επιτυχώς τον κύκλο του Προγράμματος και να έχει αποκτήσει το Δ.Μ.Σ. σε 4 διδακτικά εξάμηνα ή το αργότερο μέχρι το τέλος του 6ου εξαμήνου από την πρώτη εγγραφή του στο Πρόγραμμα.

Η τελική βαθμολογία του Δ.Μ.Σ. θα προκύπτει από αλγόριθμο [βαθμός πτυχίου: Σ(σ.β)Χ(β.μ.)/Σ(σ.β)] που θα συνεκτιμά: (1) τη βαθμολογία του συνόλου των μαθημάτων του Προγράμματος. [Σ(β.μ)], (2) τη βαθμολογία της Διπλωματικής Εργασίας και (3) τις πιστωτικές μονάδες (ECTS) που αναλογούν σε κάθε επιμέρους βαθμό και καθορίζουν το συντελεστή βαρύτητας (σ.β).

Η βαθμολογία για το Δ.Μ.Σ. θα είναι περιγραφική και σε παρένθεση θα αναγράφεται η αριθμητική βαθμολογία του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων: Άριστα (8,50- 10,00), Λίαν Καλώς (7- 8,49) και Καλώς (6,00 - 6,99).

Προβιβάσιμος βαθμός στις εξετάσεις των μαθημάτων του Π.Μ.Σ. και της Διπλωματικής Εργασίας ορίζεται ο μεγαλύτερος ή ίσος του έξι (6).

Η απονομή του Δ.Μ.Σ. πραγματοποιείται σύμφωνα με το τελετουργικό που ακολουθεί το Τμήμα Ψυχολογίας και στο απονεμόμενο Δίπλωμα επισυνάπτεται παράρτημα διπλώματος για το οποίο ισχύουν τα οριζόμενα από τον ν. 3374/2005.

Άρθρο 13

Αναστολή Σπουδών- Διαγραφή

Παρέχεται η δυνατότητα αναστολής σπουδών από τη Συνέλευση του Τμήματος μόνο στην περίπτωση τεκμηριωμένου αιτήματος για ιδιαίτερα σοβαρούς λόγους. Επειδή το συγκεκριμένο Π.Μ.Σ. προκηρύσσεται ανά δύο έτη, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες που θα τους/τις δοθεί αναστολή σπουδών στο πρώτο ή στο δεύτερο έτος φοίτησης θα συνεχίσουν τις σπουδές τους με την επόμενη ομάδα των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών που

θα επιλεχθούν για τον επόμενο κύκλο μεταπτυχιακών σπουδών.

Επίσης, αν κάποιος/α μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια αδυνατεί να ολοκληρώσει την υποχρέωση της πρακτικής άσκησης μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό πλαίσιο, δύναται να ζητήσει αναστολή για το ακαδημαϊκό έτος στο οποίο θα ξαναγίνει η πρακτική άσκηση με εποπτεία.

Σημειώνεται ότι κατά τη διάρκεια της αναστολής σπουδών αίρεται η φοιτητική ιδιότητα και αναστέλλονται όλα τα σχετικά δικαιώματα που προβλέπονται από το νόμο.

Διαγραφή μπορεί να επέλθει:

α. Κατόπιν αίτησης και υπεύθυνης δήλωσης του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας,

β. στην περίπτωση μη ολοκλήρωσης των σπουδών εντός των προβλεπόμενων χρονικών ορίων και βάσει των προϋποθέσεων που τίθενται από τον κανονισμό του Προγράμματος,

γ. στην περίπτωση σοβαρού παραπτώματος (για παράδειγμα, μη ακαδημαϊκή συμπεριφορά ή/και ηθική/δεοντολογική στάση).

Σε κάθε περίπτωση, η διαγραφή πραγματοποιείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και εκδίδεται πιστοποιητικό διαγραφής καθώς και πιστοποιητικό παρακολούθησης των μαθημάτων στα οποία ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια έχει εξεταστεί επιτυχώς.

Άρθρο 14

Χορήγηση Υποτροφιών Αριστείας

Εφόσον υπάρχει η οικονομική δυνατότητα, το Π.Μ.Σ. θα χορηγεί υποτροφίες επίδοσης στους/στις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες του Προγράμματος, από χορηγίες ή προκηρύξεις υποτροφιών από τον Ειδικό Λογαριασμό, το Πανεπιστήμιο Κρήτης ή το Π.Μ.Σ. Οι αποφάσεις λαμβάνονται από τη Συνέλευση Τμήματος κατά περίπτωση και για τη χορήγηση των υποτροφιών αυτών απαιτείται:

Ο μέσος όρος επίδοσης στα μαθήματα του Προγράμματος να είναι τουλάχιστον 8,00.

Σε περιπτώσεις ισοβαθμίας (απόκλιση έως 0,09) θα συνεκτιμώνται:

α) Η προσφορά στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος.

β) Εργασίες δημοσιευμένες σε επιστημονικά περιοδικά.

γ) Κοινωνικά κριτήρια, όπως για παράδειγμα, οικογενειακή και οικονομική κατάσταση κ.λ.π.

Εφόσον υπάρχει η οικονομική δυνατότητα, το Π.Μ.Σ. θα χορηγεί υποτροφίες εισαγωγής σε μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες με κριτήριο τη σειρά εισαγωγής τους μετά από απόφαση της Σ.Ε.

Σκοπός των υποτροφιών είναι η επιβράβευση των καλύτερων φοιτητών/τριών, η οποία προβλέπεται να δημιουργήσει κίνητρα ανταγωνισμού και να συμβάλουν σημαντικά στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος με τη συνεχή διατήρηση ενός υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Άρθρο 15

Ακαδημαϊκή Ηθική και Δεοντολογία

Η αντιγραφή και η λογοκλοπή θεωρούνται σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Καταθέτοντας οποιαδήποτε εργασία (εργασία εξαμηνιαίου μαθήματος, μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία), ο/η μεταπτυχιακός/ή φοιτητής/τρια υποχρεούται να καταθέσει υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει προβεί σε αντιγραφή ή λογοκλοπή, κατά τα οριζόμενα στον οδηγό του Τμήματος Ψυχολογίας για την αντιγραφή και λογοκλοπή.

Στις περιπτώσεις όπου Διδάσκων/ουσα εντοπίσει σε εργασία αντιγραφή ή λογοκλοπή, επιλαμβάνεται η Συνέλευση του Τμήματος Ψυχολογίας μετά από εισήγηση του Δ/ντή/τριας (σύμφωνα με το άρθρο 82 του ν. 4957/2022) Η Συνέλευση Τμήματος είναι υπεύθυνη για την τελική εκτίμηση και λήψη αποφάσεων. Η Συνέλευση Τμήματος δύναται σε τέτοιες περιπτώσεις να αποφασίσει ακόμα και τη διαγραφή του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας.

Οποιοδήποτε άλλο παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής και επαγγελματικής δεοντολογίας (για παράδειγμα, κατά την πραγματοποίηση της Πρακτικής Άσκησης) παραπέμπεται επίσης στη Συνέλευση Τμήματος, η οποία εξετάζει το ζήτημα και είναι υπεύθυνη για την τελική εκτίμηση και λήψη αποφάσεων.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ρέθυμνο, 29 Ιανουαρίου 2024

Ο Πρύτανης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

